

[statie 1]

Men beweert dat het weinig blijk geeft van vakmanschap wanneer een verhaal aanvangt met een weersbeschrijving, en ergens kan ik begrijpen waar die gedachte wortel schoot. Toch rest mij op dit ogenblik geen andere mogelijkheid – en geloof mij, ik heb alle overwogen – dan dit relaas te beginnen met de boodschap dat het helemaal niet regende, de ochtend van de dag waarop wereldkundig werd gemaakt dat Christus spoedig Brussel zou bezoeken. Veeleer was het dat onbestemde weertje waar België een patent op heeft en het aan een plaats helpt in de wereldtop waar het de verkoop aangaat van antidepressiva. Wie ooit het vliegtuig naar onze hoofdstad nam, moet ze kennen: de losse,

wollige schapenwolken, suikerspinnen gelijk, die aanstonds samentrossen eens ons luchtruim wordt doorsneden en die versomberen zodra de daling is ingezet. Dik en donker hangt dat pak boven de landingsbaan, en alle energie die de thuiscomers tijdens hun vakantie hebben opgeladen, is bij de aanblik van dat wolkendek grotendeels alweer tenietgedaan. Rammelend boort het toestel zich door de dichte nevelen, een stem hijgt à la française dat de gordels moeten worden omgegord, een andere en kordatere stem zegt hetzelfde maar dan met een moeizaam verholen Leuvens accent. Gedurende vele weken aanhoudende regen is het enige wat men verwachten kan, en het is telkens weer verrassend hoe laag men al hangt wanneer men eindelijk de grond ziet, hoe gedetailleerd men de gazonnen bestuderen kan waarin de als zwembad fungerende, grote, blauwe soepkommen ongebruikt pronken naast de trampolines, de lintbebouwing, de vierkante villa's van de middenklasse, de keurig geschoren hagen eromheen, de wijken waarin de alarmsystemen waken over het leven van kind en gezin. Maar: het regent niet. Het is warm noch koud, grijs noch blauw, maar in elk geval is het geen van de tweehonderd jaarlijkse regendagen die de

liefhebbers van gemiddelden in de mond nemen. De wind komt van waar hij doorgaans komt, het zuidwesten, verre van hard maar met net genoeg kracht opdat een luie fietser zichzelf de treurnis van het openbaar vervoer aan zou doen.

Zo'n weertje was het dus die bewuste ochtend en er was geen kunst aan geweest om het te voorspellen. Het regende niet, ik herhaal dat graag, in het geheel niet, geen verdwaalde drup viel neer. En omdat de inwoners van dit koninkrijk prijs stellen op de anonimiteit zoals die voortreffelijk wordt geboden door een paraplu, hadden zij zich nu een paraplu te bedénken: een cocon, een psychologische afbakening, een muur die elkeen scheidde van elkeen, om toch maar geen contact te hoeven hebben met elkaar. Modieuze trainingspakken hadden aangenaaide monnikskapen en jongeren maakten er dankbaar gebruik van om er in weg te kruipen met hun hele moeilijke zelf, of ze duwden de headphones van hun mp3-spelers diep in hun oren, afgesloten als ze daarmee waren van 's werelds lelijke geluiden. Op alle lijnen, de ondergrondse zowel als de bovengrondse, tussen Gare du Nord en Foyer Schaerbeekois, tussen Berchem Shopping en Anderlechtsepoort, tussen de halte van Montgo-

mery en die van Gare de l'Ouest, overal, sms'ten pendelaars kattenbellen naar elders; de communicatievorm waar zij zich achter verstopten om gesprekken te vermijden. Koppen staken in kran-ten, neuzen wezen naar buiten en lieten een damp-plek achter op de ramen. Als er niet zo nu en dan een kinderwagen was waaruit een ongecontroleer-de krijs opsteeg, of een bel die de reizigers atten-deerde op het naderen van een stopplaats, men zou dit doofstomme tafereel met diepe doodsverach-ting hebben bekeken.

Aanhangers van de stelling dat toeval niet bestaat, zagen het als een teken dat de misschien wel bekendste inwoner van deze stad, Pieter Breu-gel de Oude, bijgenaamd Peer den Drol, zich van een plaats in de kunstgeschiedenis verzekerde mid-dels het schilderen van de bekendste toren uit de Bijbel. Brussel liet zich namelijk vaker vergelijken met de ziggurat van Babel, bemoeilijkt als het zich in alles voelde door de heersende hutsepot van vele talen. Voorbij de gevels werd er gebeden, gedroomd, met potten gesmeten en de liefde bedreven in alle mogelijke dialecten uit alle windstreken. Maar op trein, tram of bus waren het idiomen waarin er voornamelijk werd gezwegen. En wat maar weini-

gen durfden toe te geven: men was dolgelukkig zich te bevinden op een plaats waar de mensheid in al haar diversiteit afgevaardigd was. Het gaf elke aangeboren asociaal het goedkope excuus te mogen schuilen achter de façade van z'n moedertaal.

In de binnenstad was het nodeloos hengelen naar een lach of een goedendag, tenzij je natuurlijk met een verkoopster te doen had die zich zelfs wou verlagen tot een beetje vriendelijkheid om haar alreeds gedemodeerde zomerstock kwijt te raken. Haast en spoed, zelden goed, stonden elke vorm van hoffelijkheid in de weg: het gebruik van het woord 'alstublieft' was kostbaar tijdsverlies. Wie hoopte met een ongeschonden gezicht thuis te komen, ging er beter niet van uit dat er ook maar iemand ooit een deur voor hem zou openhouden.

Eenmaal terug in de flakkering van de eigen haard, kropen deze individuen achter hun computerschermen, zich bedienend van schuilnamen om op allerhande blogs gif te spuien. Ze spuwden bevolkingsgroepen in de smoel, jongleerden met schuttingtaal, richtten hun grofbekkerij desnoods met begeleidende bedreigingen naar mensen wier mening het gevolg is van het feit te hebben nage-

dacht. Maar in de fysiek tastbare realiteit waren zij kopjes zonder tekstballon, voortreffelijke vertolkers van hun figurantenrol in het grootstedelijke massaspektakel.

Het regende niet, behalve wanneer je op ieders gezicht afging. Doordeweeks doorweekt, zompig en lomp.

Het nieuws van Christus' komst – en ik kan niet anders dan het heuglijk te noemen, wars van elke overtuiging – werd door de meesten onder ons, Belgen, dappersten aller Galliërs, vernomen in de glazen kathedralen van het kantoordistrict en de ambtenarij, toen het zoveelste spelletje patience was gaan vervelen en men naar een nieuwssite surfte, diep fronsend, knabbelend aan een potloodtopje om concentratie te veinzen en de afdelingschef te misleiden. Daar stond het, weggemoffeld tussen een bericht over een wereldrecordpoging hotdogs eten en de immer op de voet gevolgde strapatsen van een zangeres. Christus zou naar Brussel komen, de eenentwintigste juli aanstaande, de bron was betrouwbaar doch onbekend, maar dat Hij komen ging was een vaststaand feit, nadere informatie volgde later.

De sereniteit waarmee dit item werd verspreid én waarmee het tevens werd gelezen, was even miraculeus als de inhoud ervan. Goed, de maatschappij mocht gesecculariseerd zijn zoveel ze wou, het geloof in God was algemeen gezien nog altijd groter dan in het journalistendom. Steeds minder scrupuleus vulden die pennenridders hun katernen, opiniekolommen werden uitbesteed aan celebrities met meer roem dan opinie, te oordelen naar het aantal woorden werd het belang van een televisiequiz hoger ingeschat dan pakweg de miserie in Soedan. Men koketteerde met de term 'sexy' en gebruikte die voor politici zowel als voor obligaties. Men plaatste in de hoofdkatern uit morele verplichting een artikel over de achteruitboerende ecologie om dan in de weekendbijlage schaamteloos hippe reizen aan te prijzen richting verre, kerosineverslindende paradijzen. Was het uitgekeken op de wereld dan beval het journaal een onderzoeksbureau een statistiek te maken die de lezer vervolgens wijzer maakte dat Walen meer tijd in hun keuken doorbrachten dan Vlamingen, waarmee vaaglijk geïnsinueerd werd dat het om twee totaal verschillende volksstammen ging, met elk een heel eigen DNA-structuur en denkpatroon. En

nefaster nog voor de reputatie van de papieren klokkenluiders: de klakkeloosheid waarmee zij zoveel slikten en verspreidden. Een jonge cineast die om aandacht hongerde hoefde meer noch minder te doen dan het persbericht te versturen waarin stond dat zijn laatste prent de Gouden Applausmeter op het gerenommeerde filmfestival van Sarajevo had gewonnen, en 's anderendaags was het artikel overgenomen door veertien onafhankelijke en zichzelf als kritisch beschouwende couranten. Dus inderdaad, wat zou de tijding van Christus' komst ons nog hebben opgewonden?

Ik kan mij niet herinneren dat er iemand die middag is opgesprongen van z'n bureaustoel. Niemand proestte het uit bij het vernemen van iets wat nochtans makkelijk voor een schitterende grap kon worden gehouden, geen gekerstende ziel sloeg zich een kruisteken, geen vreugdekreten onderbraken de zeurderige zang van printers en kopieerapparaten. En ook de rokers die, verenigd door het Ministerie van Volksgezondheid als gemeenschappelijke vijand, buiten op straat hun pauzes doorbrachten, als publiekelijk te kijk en te kakken gezette zwakkelingen, brachten hun gespreksonderwerpen niet op

dit toch wel bijzondere feit. Natuurlijk, wij moesten de afdelingschef in de waan laten dat wij ons enkel hadden ingelaten met facturatiegegevens, ons salaris mocht ten anderen niet in vraag worden gesteld. En, ook dat, misschien vertrouwden we onze eigen ogen niet helemaal, waren wij beducht voor een over het hoofd geziene lapsus, wachtten wij af tot een moediger iemand het risico nam zich eindeloos belachelijk te maken door te zeggen: ‘Hé, hebben jullie het ook gelezen: Jezus Christus...?’

Elk voor zich had dit nieuws gelezen en het in stilte gedragen.

Het regende wél toen wij die avond uitprikten. Meer dan behoorlijk zelfs. Maar het was geen mens aan te zien. Paraplu's bleven ongeopend, het waren niet enkel snotneuzen die je zag hinkstapspringen van plas naar plas. Chauffeurs kwamen tot de vaststelling dat ze vergeten waren te toeteren als een idioot hoewel zij niettemin en zonder blikshade het andere eind van de Wetstraat hadden gehaald. Op de tram zei een vrouw opeens, luidop: *‘Nous sommes des passeurs, nous avons besoin des mots des autres’*, omdat ze dat net had gelezen in haar krant en dit zo mooi had gevonden dat ze de nood had

gevoeld de hele zin uit te spreken. Een heel klein deeltje in haar wou zich nog verontschuldigen voor deze impulsieve daad, uit gewoonte, maar het was te laat, zij was met haar woorden door de lethargie van de pendelaars gebroken, en had daarvan genoten.

Zelf kocht ik in Les Jardins du Luxembourg bloemen voor mijn vrouw, witte, iets wat ik in geen tijden meer had gedaan, een bevlieging zeg maar, en gaf vooral mezelf daarmee te kennen blijkbaar nog aan dat in slaap dommelende huwelijk van ons te willen werken.